

A magyar görög-katolikusok visszatérése az ortodox hitvalláshoz

Pro Missa Tridentina Alapítvány

Füzetek

Hitvallás

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden látható és láthatatlan dolgoknak Teremtőjében. És az egy Úrban, a Krisztus Jézusban, Isten egy-
szülött fiában, ki az Atyától öröktől fogva született, világosság a világosságtól, igaz Isten az igaz Istentől, aki született és nem teremtetett, ki az Atyával **egyvalóságú**, ki által mindenek lettek.

Aki miérettünk emberekért és a mi üdvösségünkért, mennyből alászállott és megtestesült a Szentlélektől és szűz Máriától és emberré lett.

És megfeszítettett miérettünk Poncius Pilátus alatt és szenvedett és eltemettetett és feltámadott harmadnapon az írások szerint. És fölment a mennyekbe és ül az Atyának jobbján; és ismét eljövend dicsőiséggel, ítélni eleveneket és holtakat és az ő országának nem lesz vége.

És a **Szentlélekben**, Urunkban és Elevenítőnkben, **ki az Atyától és Fiútól származik**, ki az Atyával és Fiúval együtt imádtatik és dicsőíttetik, ki szólott a próféták által. Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházban³. Vallok egy keresztséget a bűnök bocsánatára. Várom a holtak föltámadását és a jövődő örök életet.

Amen.

Forrás: „Hitéletünk őre” – Görög Katolikus Imakönyv
Ungvár-Budapest 1992 (az 1958-s torontói kiadás alapján)

A Magyarországi [Görögkatolikus Egyház 2025. szeptember 1.](#)¹-től a Hitvallás (Credo, lásd a 2. oldalon) szövegében az **eredés/származás** ("a Szentlélek az Atyától és a Fiútól származik") megváltoztatásával, pontosabban az aláhúzott rész elhagyásával az ortodoxia és az Egyház(ki)szakadás útjára (latinul SKIZMÁBA) lépett. Ugyanis a XVII. (Egyetemes) Firenzei zsinat dogmaként hirdette ki, hogy a Szentlélek az az Atyától és a Fiútól származik.

A görög-katolikus testvéreknek azt a kérdést kell feltenni maguknak, hogy Rómával egyesültek², ezért katolikusok³, vagy a szakadár ortodox egyházakkal tartanak és ezáltal nem katolikusokká válnak!

Egy dogmát (és a görög-katolikusok minden római dogmát elfogadnak és hisznek) úgy kell hinni, ahogyan és amikor azt kihirdették. A dogma szövegét a Szentlélek sugalmazta a zsinati atyáknak, így ez Isten szava és tanítása. Ezt nincs joga megváltoztatni egyetlen hívőnek, papnak, püspöknek, de még a pápának, vagy az Apostoli Szentszéknek sem, mert hittagadást (dogmatagadást) jelent, ami egész pontosan azt jelenti, hogy eretnekké válik a tagadója. Ez magával hozza a csökönyös ragaszkodást (márpedig esetünkben ez a püspöki vezényszóra történő törlés ezt is jelenti), ami kiközösítést von maga után akkor is, ha ezt nem mondják ki. A nagy igazság az, hogy ez a kérdés, mármint a FILIOQUE elhagyása 486 évvel a zsinati kihirdetés⁴, és 1 700 évvel az ariánus eretnekség alatti üldöztetés után újra felmerülhet és megtörténhet. A FILIOQUE az a betoldás, amiért az ariánus üldöztetés idején ezrek, tízezrek, mint hitvallók vállalták a mártírhálált, lásd a római Breviárium 1960 - Mártírológia: Október 11.:

"Afrikában négyezer-kilencszázhatvanhat szent vértanúról és hitvallóról emlékeznek meg a Hunneric ariánus király alatti vandál üldözés során. Közülük néhányan Isten egyházainak püspökei, néhányan papok és diakónusok voltak, de hozzájuk csatlakozott a többi hívő sokasága is. A katolikus igazság védelmezéséért száműzetésbe kényszerültek a szörnyű sivatagba, sokukat kegyetlenül elvitték a mórok, lándzsák hegyére hajtották őket, és kövekkel verték őket, másoknak összekötötték a lábát, és mint hullákat vonszolták őket kemény és éles helyeken, amíg minden végtagjukat meg nem csonkították, majd különféle módon halálra kínozták őket. Közülük kiemelkedett Félix és Ciprián püspök."

Tisztánlátás végett a XVII. (Egyetemes) Firenzei Zsinaton kihirdetett dogma szövege, Schütz Antal Dogmatika könyve (1937) szerint így hangzik:

¹ Nyilatkozat a 13. oldalon

² 9. oldalon IV. Jenő pápa egyesülési bullája eredeti latin szöveggel és magyar fordításban.

³ „Extra Ecclesiam nulla salus est” – „A katolikus egyházon kívül nincs üdvösség”

⁴ Firenzei (egyetemes XVII.) Zsinat (1438-1445)

"1. A szentháromsági eredések valósága.

Tétel.

Istenben két bennmaradó, örök és szubstanciás eredés van: egy, amellyel a második isteni személy úgy származik az elsőtől mint a fiú az atyától, mely ezért születés, nemződés (generatio) nevet visel, és egy, mellyel a Szentlélek származik az Atyától és Fiútól mint egy elvtől, melyet lehelésnek (spiratio) nevezünk. [Hittétel]"

360

PPEK / Schütz Antal: Dogmatika. A katolikus hitigazságok rendszere

Míthogy a Szentháromság titkában az egy isteni valóság három személy, a titok tartalmát tüzetesebben vizsgáló hívő elme számára az a nagy kérdés: *Miképp alakul az Istenségben az egységből a háromság úgy, hogy az egység nem szenved sérelmet?* Ezt a szükséges vizsgálódást, melynek Szent Ágoston óta a katolikus hittudósok java erejüket szentelték, újabb időben így szokás megfogalmazni: hogyan van megalkotva (megkonstruálva) a Szentháromság? S itt gondolkodásunk diszkurzív jellegének megfelelően kénytelenek vagyunk egymásutánokról és keletkezésekről, létesülésekről stb. szólni; holott tudjuk, mennyire nem lehet a föltétlenül egyszerű, színiét Istenségbe egymásutánt vagy épen történést belevinni, még gondolatban sem. Mindenekelőtt megállapítjuk a kinyilatkoztatás tanítását és ennek szilárd alapjára építjük aztán a spekulatív levezetéseket.

1. A szentháromsági eredések valósága.

Tétel. Istenben két bennmaradó, örök és szubstanciás eredés van: egy, amellyel a második isteni személy úgy származik az elsőtől mint a fiú az atyától, mely ezért születés, nemződés (generatio) nevet visel, és egy, mellyel a Szentlélek származik az Atyától és Fiútól mint egy elvtől, melyet lehelésnek (spiratio) nevezünk. Hittétel.

Schütz dogmatika könyv 360. oldala, ahol a dogma szövege látható.

Álljon itt egy részletesebb kifejtése a kérdésnek a Depositum (Szász Péter) tollából:

Hittagadás, vagy „az eredeti tiszta állapot helyreállítása”?

A görög-katolikus egyházi év kezdőnapja van ma, mikor is „*a világ teremtsének rómaiak szerinti 7534. évébe*” léptünk, minek kezdetével »A Magyarországon Élő Bizánci Rítusú Krisztushívők Sajátjogú Metropolitai Egyháza« (*Ecclesia Metropolitana Sui Iuris Hungariae pro Christifidelibus Byzantini Ritus*) hierarchiai tanácsának döntése értelmében liturgikus használatában – saját megfogalmazása szerint – „*visszatér a Hitvallás eredeti szövegéhez*”.

Az indoklás álságos, és több sebből vérzik, ami valójában csendes és sunyi hittagadás, semmi más. Őszintétlen, szemben az olyan intellektuálisan becsületes szakadárokkal, kik meghurcoltatást és börtönt is vállaltak meggyőződésükért, mint a máramarosi skizma-per fő vádlottja, Александр Иванович Кабалюк (Kabalyuk Ivánfi Sándor) ruszin szerzetespap. Ők nem bohóckodtak tovább görög-katolikus játssza, hanem férfiasan a meggyőződésük szerint kiszakadtak, vállalva ennek minden kényelmetlenségét. Nem volt divat még belülről bomlasztani.

Persze mindehhez asszisztál az „*Erőltessék a békesség!*” ökumániás köszöntésszellemében a sehova sem vezető szentszéki diplomácia, ahol mindig a római katolikus fél enged, aminek eminens példája a megigazulásról szóló 1999-es ágostai nyilatkozat. Ez utóbbi egy nesze semmi fogd meg jól szöveg, ami minden kényes pontot kerül.

A keletiekkel való ilyen típusú „*párbeszéd*” egyik jellemzője a döntést igazolni kívánó nyilatkozatban is említett szokás, hogy a bizánci rítusú keleti szakadárokkal („*orthodoxokkal*”) történő ökumenikus találkozókat vigyorgó diplomáciai alkalmakkal a „**Filioque**” nélkül imádkozzák „*közösen*” a hitvallást.

Az Üdvöztető figyelmeztet, hogy szavunk legyen igen, igen, nem, nem. Ebben a kérdésben nem lehetséges „*köztes megegyezés*”, mert vagy helyes volt a „**Filioque**” passzus betoldása, vagy nem. HA helyes volt, a kivételének az üzenete egyértelműen negatív.

Itt bármiféle „*ősiségre*” és „*hagyományra*” hivatkozni álságos. Miért? Az I. Niceai Zsinat (325.) szövegében még semmi sem található a Szentlélek eredéséről. Az Efezusi Zsinat (431.) VII. kánonja tilt mindenféle hozzátoldást a nyilvános liturgiákon használt hitvalláshoz, vagyis „*a niceai háromszáztizennyolc atya hitvallásához*”. Az úgynevezett „*nicea-konstantinápolyi hitvallás*” ma ismert, liturgikus használatban lévő szövegét a következő egyetemes zsinaton, Khalkedónban rögzítették 451-ben, és felülírva az Efezusi Zsinat határozatát, nem csupán egy „**Filioque**”-vel, de az I. Konstantinápolyi Zsinat (381) egész szövegével (tartalmilag) kibővítették azt, annak ellenére, hogy (elvben) minden ilyet megtiltott az Efezusi Zsinat.

Ez két okból volt lehetséges és nyert egyetemes elfogadottságot Khalkedónban. Először is azért, mivel a *'lex posterior derogat legi priori'* elv értelmében egy törvényhozónak joga van törvényes utódként egy vele azonos jogokkal bíró törvényhozónak korábbi döntvényeit felülbírálni. Dogmatikai szempontból csak a szerves dogmafejlődés negatív kritérium, vagyis nem lehet a korábbi dogmatizált, így visszavonhatatlan tételekkel ellentmondásban az új tétel, és azt legalább bennfoglaltan tartalmaznia kell a kinyilatkoztatásnak.

A „**Filioque**” későbbi betoldása kapcsán három kérdést kell szemügyre vennünk, mielőtt a sajátos magyar tradíciókat megvizsgálánk:

- 1.) Vajon az az állítás, hogy a Szentlélek egyetlen közös eredéssel (lehelő akarati aktussal) ered az Atyától és a Fiútól, igaz-e?

A kérdés eldöntött, mivel meghatározta ezt a Szentlélektől vezetve tévedhetetlenül a Firenzei Egyetemes Zsinat⁵. Ettől kezdve irreleváns az a kérdés, vajon ez nyugaton (és keleten) mikor jelent meg, mikor és hol kezdték, és milyen okokból a hitvallásba illeszteni. Szerves fejlődés volt, hisz sem a szentírási passzus, sem a khalkedóni formula nem azt mondja ki, hogy „*aki EGYEDÜL az Atyától ered*”. Ha a Szentlélek nem az Atyától és a Fiútól ered, az szubordinacionizmust⁶ hoz létre a Szentháromságban, ami eretnokség. Ha ez nincs, akkor nincs semmiféle perichorézisz⁷ből eredő kapocs a Fiú és a Szentlélek között. Továbbá nincs valós megkülönböztetés (*distinctio realis*) a Fiú és a Szentlélek között, hisz mindkettő az Atyától eredő nem-eredeztető különbségtétel nélkül, így személyi viszonylati jelleg nélkül. A **Filioque** viszont megoldja ezt a kérdést. Az Atya eredettelen eredeztető, akiből egy egyedülvaló és egy közös eredés indul ki; a Fiú eredeztetett eredeztető, aki egyedülvaló értelmi születés által eredezteték, és közös akarati lehelés által eredeztet; a Szentlélek pedig az eredeztetett nem-eredeztető, aki egyetlen közös akarati lehelés által eredezteték. A két eredés csak így képezhet négy viszonylatot, az pedig három személyt az egylényegű istenségben annak megosztása nélkül. Mindezt pedig a kinyilatkoztatás is alátámasztja.

Itt jegyezzük meg, hogy egyesült keleti katolikusnak lenni azt jelenti, hogy elfogadják az összes hitigazságot, amit az Apostoli Szentszék vall, így a „**Filioque**” tételt úgy, ahogy az meghatározott a Firenzei Zsinaton, és elfogadják a pápa fegyelmi főhatóságát úgy, ahogy az meghatározott az I. Vatikáni Zsinaton. Ezen a doktrinális és diszciplináris egységen áll vagy bukik a „*katolikus*” mivoltuk³”.

⁵ Ezt mutatja a 3. oldalon a dogma

⁶ A szubordinacionizmus a Szentháromságról alkotott keresztény nézet, amely nem tagadja meg ugyan a három személyt, de tagadja azok egylényegűségét. E nézet szerint a Fiú és a Szentlélek természeténél és léténél fogva az Atya Istennek van alárendelve.

⁷ A perichorézis (görög eredetű szó) görögül "kölcsonös átjárás", "kölcsonös megosztás" vagy "körbefonódás". Teológiai értelemben, különösen a keresztény doktrínában, azt a kölcsonös kapcsolatot és kölcsonös jelenlétet jelenti, amely a Szentháromság tagjai (Atya, Fiú, Szentlélek) között áll fenn, illetve a két természet (isteni és emberi) Krisztusban való egységét írja le. Emellett a teológiai emberképben a különböző emberi képességek vagy lelkiismereti döntések egymásra hatását, kölcsonös erősítését vagy gyengítését is jelenti.

- 2.) Vajon jogosult-e bárki változtatást tenni a Khalkedóni Zsinaton meghatározott, a nyilvános istentiszteleteken használatos hitvalláson?

Igen, jogosult, hisz ő maga is megtette ezt, felülírva egy korábbi határozatot.

- 3.) Vajon a pápának egymagában joga van-e egy egyetemes zsinat döntvényét felülbírálni az egyetemes hitvallás szövegét felülírnia?

Igen, mivel a pápa az egyetemes zsinat felett áll. Dogmát nem törölhet el, de új dogmát hozhat, és a hitvallás módosításához is joga van ezután, mint az dogma szentségfegyelmi következményének.

Térjünk át a magyar görög-katolikus hagyományokra!

A hazai fordítások még a magyar liturgikus nyelv hivatalos bevezetése, majd elfogadása előtt is elsöprő többséggel mindig a „**Filioque**” hozzáadásával hozták a hitvallás fordítását, így imádkozták magyar nyelven mindig a hitvallást. Ennek kivétele mit üzen? Mik is az indokok? *„Fedezzék fel újra önazonosságuk hiteles hagyományait, és ahol szükséges, állítsák helyre az eredeti tiszta állapotot.”* (Orientale Lumen, 21. pont.) Nagyon fontos, hogy »**hiteles**« hagyományokról van szó, és „eredeti, tiszta állapot”-ról. Nos a „**Filioque**” nélküli hitvallás nem ilyen. Ez szembekövése a teljes magyar görög-katolikus liturgikus hagyománynak.

Ahol beleillesztették, és kiveszik, annak mi az üzenete?

Hibás volt a beillesztés. Miért is? Azért mert tévedés? Mit fog ez okozni a hívekben?

Mit szólna ehhez Boldog Romzsa Tódor püspök? Mit szólnának ehhez azok a névtelen vértanúk és hitvallók, akikre ráoktrojálták az akatolikus nem-egyesült szakadást a szovjet hatóságok Kárpátalján, s mikor az új pap a liturgiát bemutatta, tüntetőleg a „**Filioque**”-val énekelték magyarul, mire elvitették és megverték őket a szovjet hatóságok? Mit szólna ehhez boldog Leonyid Fedorov? Vagy a romlatlan testű Kuncsevics Szent Jozafát, akit a rothadt lelkű hitárulók „*kontroverz szentnek*” ócsárolnak, és a nyíregyházi görög-katolikus papszeminárium új kápolnájában a glóriát mindenféle ikonfestési és egyházfegyelmi kánonok felrúgásával nem festették fel rá? Hogyan van e képmásgyalázáshoz képük?

Egy idős kárpátaljai származású, ruszin görög-katolikus kántor könnyezve fogadta ezt a hírt, aki a GULAG-ot megjárta azért, mert nem volt hajlandó kihagyni a **Filioque**-t a hitvallásból... Ezt kellett megérnie e fehér vértanúnak. Szent Jozafát kiemelt ünnepnapját csendesen törölték is, ahogy kevésbé csendesen pár évvel ezelőtt a Szűzanya Szeplőtelen Fogantatását, amiről annak jubileumán Hadzsega Bazil kiváló hitvédelmi művet írt, miszerint az ószláv és görög liturgikus szövegek ezt bizonyítják.

Minden hitvalló görög-katolikus laikusnak és klerikusnak csak azt tudom javasolni, álljon ellen e csonkításnak, és a kárpátaljai⁸ vértanúk bátorságával továbbra is hangosan vallja meg a szent liturgián, hogy

„...És a Szentlélekben, Urunkban és Elevenítőnkben, ki az Atyától és a Fiútól származik, ki az Atyával és Fiúval együtt imádtatik és dicsőíttetik, ki szólott a próféták által.”

Kyrie Eleison, Kyrie Eleison, Kyrie Eleison

2025. szeptember 15.

Római: Hétfájdalmú Szűzanya ünnepén

Görög: Nikétász nvt. ünnepe

Ortodox: Szűz Mária övének ünnepe

⁸ és a romániai (erdélyi, parciumi) görög-katolikusok akik közül sokakat vittek a Duna deltába meghalni a hitükért.

BULLA UNIONIS GRAECORUM A GÖRÖGÖK EGYESÜLÉSÉNEK BULLÁJA

<https://www.vatican.va/content/eugenius-iv/la/documents/bulla-laetentur-caeli-6-iulii-1439.html>

EUGENIUS IV LAETENTUR CAELI - BULLA UNIONIS GRAECORUM <i>6 iulii 1439</i> CONC. (OECUM. XVII) FLORENTINUM 26 Febr. 1439 - Aug. 1445 SESSIO VI DEFINITIO SANCTAE OECUMENICAE SYNODI FLORENTINAE Eugenius episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Consentiente ad infrascripta carissimo filio nostro Iohanne Paleologo Romeorum imperatore illustri et locatenentibus venerabilium fratrum nostrorum patriarcharum et ceteris orientalem ecclesiam repraesentantibus. <i>Letentur caeli et exultet terra.</i> (1) Sublatus est enim de medio paries qui occidentalem orientalemque dividebat ecclesiam et pax atque concordia rediit, illo <i>angulari lapide Christo qui fecit utraque unum</i> (2), vinculo fortissimo caritatis et pacis utrumque iungente parietem et perpetue unitatis federe copulante ac continente; postque longam meroris nebulam et dissidii diuturni atram ingrathamque caliginem, serenum omnibus unionis optate iubar illuxit. Gaudeat et mater ecclesia (3), que filios suos hactenus invicem dissidentes iam videt in unitatem pacemque rediisse; et que	IV. JENŐ ÖRÜLJENEK AZ EGEK - A GÖRÖGÖK EGYESÜLÉSÉNEK BULLÁJA 1439. július 6. FIRENZEI (XVII.) ZSINATI 1439. február 26. - 1445. augusztus VI. ÜLÉS A FIRENZEI SZENT ÖKUMENIKUS ZSINÓDUS MEGHATÁROZÁSA Jenő püspök, Isten szolgáinak szolgája, az ügy örök emlékezetére. Legszeretettebb fiunk, Palaiologosz János, a rómaiak jeles császára, valamint tiszteletreméltó testvéreink, a pátriárkák és a keleti egyház többi képviselőjének beleegyezésével az alábbiakban leírtakhoz. Örüljenek az egek és ujjongjanak a föld. (1) Mert a nyugati és a keleti egyházat elválasztó fal leomlott közöttük, és visszatért a béke és az egyetértés, azzal a szegletkövel, Krisztussal, aki mindkettőt egyé tette (2), a falat a szeretet és a béke legerősebb köteléke kötötte össze, és az egység köteléke örökké összekötötte és összetartotta; és a bánat hosszú ködössége és a viszálykodás hosszú, sötét és hálátlan homálya után felvirradt az egyesülés derűs öröme, amelyre mindenki vágyik. Örüljön az Anyaszentegyház is, (3) amely látja, hogy fiai, akik eddig egymással viszályban voltak, most
--	--

antea in eorum separatione amarissime flebat, ex ipsorum modo mira concordia cum ineffabili gaudio omnipotenti Deo gratias referat. Cuncti gratulentur fideles ubique per orbem, et qui christiano censentur nomine, matri catholice ecclesie colletentur. Ecce enim occidentales orientalesque patres post longissimum dissensionis atque discordiae tempus se maris ac terrae periculis exponentes, omnibusque superatis laboribus, ad hoc sacrum ycumenicum concilium desiderio sacratissime unionis et antike caritatis reintegrande gratia, leti alacresque convenerunt. Et intentione sua nequaquam frustrati sunt. Post longam enim laboriosamque indaginem, tandem Spiritus sancti clementia ipsam optatissimam sanctissimamque unionem consecuti sunt. Quis igitur dignas omnipotentis Dei beneficiis gratias referre sufficiat? (4) Quis tante divine miserationis divitias non obstupescat? Cuius vel ferreum pectus tanta superne pietatis magnitudo non molliat? Sunt ista prorsus divina opera, non humane fragilitatis inventa; atque ideo eximia cum veneratione suscipienda, et divinis laudibus prosequenda. Tibi laus, tibi gloria, tibi gratiarum actio, Christe, fons misericordiarum, qui tantum boni sponse tue catholice ecclesie contulisti, atque in generatione nostra tue pietatis miracula demonstrasti, ut enarrent omnes mirabilia tua (5). Magnum siquidem divinumque munus nobis deus largitus est; oculisque vidimus, quod ante nos multi, cum valde cupierint, adspicere nequiverunt (6) Convenientes enim latini ac Greci in hac sacrosancta synodo ycumenica,	visszatértek az egységhez és a békéhez; és akik korábban a legkeserűbben sírtak elkülönülésük miatt, és a maguk módján csodálatos egyetértéssel és kimondhatatlan örömmel adnak hálát a Mindenható Istennek. Örüljenek a hívek mindenhol a világon, és akiket keresztényeknek tartanak, gyűljenek össze a katolikus Anyaszentegyházban. Mert íme, nagyon hosszú viszálykodás és viszálykodás után a nyugati és keleti egyházatyák, kitéve magukat a tenger és a szárazföld veszélyeinek, és miután legyőzték minden fáradozásukat, összegyűltek erre a szent egyetemes zsinatra, vágyva a legszentebb egyesülésre és az ősi szeretet kegyelmének helyreállítására. És szándékuk egyáltalán nem hiúsult meg. Mert hosszú és fáradtságos keresés után végül a Szentlélek irgalmából elérték magát a legkívánatosabb és legszentebb egyesülést. Ki lehet hát elég ahhoz, hogy méltóképpen hálát adjon a Mindenható Istennek az áldásokért? (4) Ki ne csodálkozna az isteni irgalom gazdagságán? Kinek a vaskeblét nem lágyítja meg az isteni jámborság ilyen nagysága? Ezek teljes mértékben isteni művek, nem az emberi törekenység találmányai; ezért rendkívüli tisztelettel kell fogadni őket, és isteni dicséretnek kell követnie őket. Dicsőség Néked, dicsőség Néked, hála Néked, ó Krisztus, irgalmasság forrása, ki oly sokat adományoztál jó jegyesednek, a katolikus Egyháznak, és megmutattad nemzedékünkben jámborságod csodáit, hogy mindenki hirdesse csodáidat (5). Valóban, Isten nagy és isteni ajándékot adott nekünk; és saját szemünkkel láttuk azt, amit sokan előttünk, bár nagyon vágytak rá, nem láthattak (6). Mert a latinok és a görögök, akik ebben a szent és szentséges egyetemes
--	---

magno studio invicem usi sunt, ut inter alia etiam articulus ille de divina Spiritus sancti processione summa cum diligentia et assidua inquisitione discuteretur. Prolatis vero testimoniis ex divinis scripturis plurimisque auctoritatibus sanctorum doctorum orientalium et occidentalium, aliquibus quidem ex Patre et Filio, quibusdam vero ex Patre per Filium procedere dicentibus Spiritum sanctum, et ad eandem intelligentiam aspicientibus omnibus sub diversis vocabulis, Greci quidem asseruerunt, quod id quod dicunt Spiritum sanctum ex Patre procedere, non hac mente proferunt ut excludant Filium; sed quia eis videbatur, ut aiunt, **Latinos asserere Spiritum sanctum ex Patre et Filio procedere tanquam ex duobus principiis et duabus spirationibus, ideo abstinuerunt a dicendo, quod Spiritus sanctus ex Patre procedat et Filio. Latini vero affirmarunt, non se hac mente dicere Spiritum sanctum ex Patre Filioque procedere, ut excludant Patrem, quin sit fons ac principium totius deitatis, Filii scilicet ac Spiritus sancti, aut quod id, quod Spiritus sanctus procedit ex Filio, Filius a Patre non habeat; sive quod duo ponant esse principia seu duas spirationes, sed ut unum tantum asserant esse principium unicamque spirationem Spiritus sancti, prout hactenus asseruerunt. Et cum ex his omnibus unus et idem eliciatur veritatis sensus, tandem in infrascriptam sanctam et deo amabilem eodem sensu eademque mente unionem unanimiter concordarunt et consenserunt.**

In nomine igitur sancte Tinitatis,

zsinaton összegyűltek, nagy szorgalmat tanúsítottak egymás iránt, úgy-hogy többek között a Szentlélek isteni útjáról szóló cikkelyt is a legnagyobb gondossággal és szorgalmas vizsgálattal kell megvitatni. Miután bemutattak tanúságtételeket az isteni Szentírásból és számos szent keleti és nyugati doktor tekintélyéből – némelyek valóban azt állítják, hogy a Szentlélek az Atyától és a Fiútól származik, mások valóban az Atyától a Fiú által, és mindannyian ugyanarra az értelmezésre töreksenek, más fogalmakkal –, a görögök valóban azt állították, hogy amikor azt mondják, hogy a Szentlélek az Atyától származik, ezt nem a Fiú kizárásának szándékával mondják; hanem azért, mert úgy tűnt nekik – ahogy mondják –, hogy a latinok azt állítják, hogy a Szentlélek az Atyától és a Fiútól származik, mint két princípiumból és két ihletésből, ezért tartózkodtak attól, hogy azt mondják, hogy a Szentlélek az Atyától és a Fiútól származik. A latinok azonban azt állították, hogy ezt nem azzal a szándékkal mondják, hogy kizárják az Atyát abból, hogy az egész Isten-ség, nevezetesen a Fiú és a Szentlélek forrása és elve legyen, vagy hogy a Fiú nem az Atyától kapja azt, amit a Szentlélek a Fiútól származik; vagy hogy két princípiumot vagy két ihletést állítanak, hanem csak a Szentlélek egy princípiumát és egy ihletését állítják, ahogyan eddig állították. És mivel mindezekből egy és ugyanaz az igazságérzet fakad, végül egyhangúlag egyetértettek és hozzájárultak az alább leírt szent és Istent szerető egyesüléshez, ugyanabban az értelemben és ugyanazzal a gondolkodásmóddal.

Ezért a Szentháromság, az Atya, a Fiú

Patris, Filii et Spiritus sancti, hoc sacro universali approbante Florentino concilio, diffinimus ut hec fidei veritas ab omnibus christianis credatur et suscipiatur, sicque omnes profiteantur. Quod Spiritus sanctus ex Patre et Filio (7) eternaliter est, et essentiam suam suumque esse subsistens habet ex Patre simul et Filio, et ex utroque eternaliter tanquam ab uno principio et unica spiratione procedit, declarantes quod id, quod sancti doctores et patres dicunt, ex Patre per Filium procedere Spiritum sanctum, ad hanc intelligentiam tendit, ut per hoc significetur Filium quoque esse, secundum Grecos quidem causam, secundum Latinos vero principium subsistentie Spiritus sancti, sicut et Patrem. Et quoniam omnia, que Patris sunt, Pater ipse unigenito Filio suo gignendo dedit, praeter esse Patrem; hoc ipsum, quod Spiritus sanctus procedit ex Filio, ipse Filius a Patre eternaliter habet, a quo etiam eternaliter genitus est. Definimus insuper explicationem verborum illorum Filioque, veritatis declarande gratia et imminente tunc necessitate, licite ac rationabiliter symbolo fuisse appositam. Item, in azimo sive fermentato pane triticeo, corpus Christi veraciter confici, sacerdotesque in altero ipsum Domini corpus conficere debere, unumquemque scilicet iuxta sue ecclesie sive occidentalis sive orientalis consuetudinem. Item, si vere penitentes in Dei caritate decesserint, antequam dignis penitentiae fructibus de commissis satisfecerint et omissis, eorum animas	és a Szentlélek nevében, a firenzei szent egyetemes zsinat jóváhagyásával elrendeljük, hogy ezt a hitigazságot minden keresztény higgye és fogadja el, és így mindenki vallja. Hogy a Szentlélek örökké az Atyától és a Fiútól származik (7), és lényege és létezése az Atyától és a Fiútól együtt származik, és mindkettőből örökké egy elvből és egy leheletből származik, kijelentve, hogy amit a szent doktorok és atyák mondanak, hogy a Szentlélek az Atyától származik a Fiún keresztül, erre a megértésre irányul, tehát ez azt jelenti, hogy a Fiú is létezik, a görögök szerint ugyan az ok, de a latinok szerint a Szentlélek létezésének elve, akárcsak az Atya. És mivel maga az Atya adta egyszülött Fiának azáltal, hogy nemzette őt mindazzal, ami az Atyától van, azon kívül, hogy ő az Atya; ezt a dolgot, hogy a Szentlélek a Fiútól származik, maga a Fiú örökké az Atyától birtokolja, akitől ő is örökké nemzett. Azt is meghatároztuk, hogy e szavak és a Fiú magyarázatát az igazság és az akkori küszöbön álló szükségsszerűség kinyilvánítása érdekében jogszerűen és ésszerűen hozzáadtuk a szimbólumhoz. Hasonlóképpen, kovásztalan vagy kovászos búzakenyérben kell Krisztus testét valóban megszentelni, a másikon pedig a papoknak kell megszentelniük magának az Úrnak a testét, mindegyikük a saját egyházának szokása szerint, legyen az nyugati vagy keleti. Hasonlóképpen, ha az igazán bűnbánók Isten szeretetében hálnak meg, mielőtt megelégednének a bűnbánat méltó gyümölcseivel azért, amit elkö-
---	---

penis purgatoriis post mortem purgari, et, ut a penis huiusmodi releventur, prodesse eis fidelium vivorum suffragia, missarum scilicet sacrificia, orationes et elemosinas et alia pietatis officia, que a fidelibus pro aliis fidelibus fieri consueverunt, secundum ecclesie instituta.	vettek és elmulasztottak, lelkük haláluk után a purgatóriumban tisztul meg, és hogy megszabaduljanak az ilyen bűnöktől, az élő hívek imái, nevezetesen a misék áldozatai, imák és alimizsnák, valamint más jámborsági cselekmények, amelyeket a hívek az egyház intézményei szerint szokás szerint más hívekért végeznek, javukra válnak.
Illorumque animas, qui post baptisma susceptum nullam omnino peccati maculam incurrerunt; illas etiam, que post contractam peccati maculam, vel in suis corporibus, vel eisdem exute corporibus, prout superius dictum est, sunt purgate, in celum mox recipi, et intueri (8) clare ipsum Deum trinum et unum, sicuti est, pro meritorum tamen diversitate alium alio perfectius.	És azoknak a lelkeinek, akik a keresztség felvétele után semmilyen bűnfoltot nem ejtettek magukra; Azok is, akik miután magukra vonták a bűn szennyét, akár testükben, akár test nélkül, amint fentebb mondtuk, megtisztulnak, azonnal a mennybe kerülnek, és íme (8) világosan a háromság és egy Isten maga, ahogyan van, mégis érdekeik különbözősége szerint az egyik tökéletesebben, mint a másik.
Illorum autem animas, qui in actuali mortali peccato vel solo originali decedunt, mox in infernum descendere, penis tamen disparibus puniendas.	De azok lelkei, akik tényleges halálos bűnben vagy egyedül az eredendő bűnben halnak meg, azonnal a pokolba szállnak, de egyenlőtlen büntetésekkel sújthatók.
Item diffinimus sanctam apostolicam sedem et Romanum pontificem in universum orbem tenere primatum, et ipsum pontificem Romanum successorem esse beati Petri principis apostolorum et verum Christi vicarium totiusque ecclesie caput et omnium christianorum patrem ac doctorem existere, et ipsi in beato Petro pascendi, regendi ac gubernandi universalem ecclesiam a domino nostro Iesu Christo plenam potestatem traditam esse, quemadmodum etiam in gestis ycumenicorum conciliorum et in sacris canonibus continetur.	Azt is meghatározzuk, hogy a szent apostoli szék és a római pápa elsőbbséget élvez az egész világ felett, és hogy maga a római pápa Boldog Péternek, az apostolok fejedelmének és Krisztus igazi helytartójának, az egész egyház fejének, minden keresztény atyjának és tanítójának az utódja, és hogy Boldog Péterben a mi Urunk Jézus Krisztus teljes hatalmat adott neki az egyetemes egyház táplálására, kormányzására és kormányzására, ahogyan az az egyetemes zsinatok okirataiban és a szent kánonokban is szerepel.
Renovantes insuper ordinem traditum in canonibus ceterorum venerabilium patriarcharum, ut patriarcha	Továbbá megújítva a többi tiszteletreméltó pátriárkák kánonjaiban hagyott rendet, úgy, hogy a konstantiná-

Constantinopolitanus secundus sit post sanctissimum Romanum pontificem, tertius vero Alexandrinus, quartus autem Antiochenus, et quintus Hierosolymitanus, salvis videlicet privilegiis omnibus et iuribus eorum (9). Datum Florentiae, in sessione publica synodali, solemniter in ecclesia maiori celebrata, anno Incarnationis dominicae MCCCCXXXIX, pridie nonas iulii, pontificatus nostri anno IX. Ego Eugenius, cathol. Ecclesiae episcopus, ita definiens subscripsi. 1) Ps 95, 11. 2) Eph 2,20; 2,14. 3) Canticum <i>Exultet</i> in liturgia sabbati sancti. 4) Cf. 1 Th 3, 9. 5) Cf. Tb 12,20. 6) Cf. Mt 13, 16-17. 7) Cf. con. Lugdun. II, c. 1. 8) Cf. Const. <i>Benedictus Deus</i> Benedicti XII, 29 ian. 1336. 9) Cf. conc. Chalc. c. 28 et conc. Lat. IV, c. 5. ----- *L. Tomassetti et Collegii adlecti Romae virorum s. theologiae et ss. canonum peritorum, <i>Bullarium Romanum</i> (Tomi XXIV), <i>Bullarum diplomatum et privilegiorum sanctorum romanorum pontificum Taurinensis editio: collectione novissima plurium brevium, epistolarum, decretorum actorumque S. Sedis a s. Leone Magno usque ad praesens</i>, Augustae Taurinorum: Seb.	polyi pátriárka a második a legszentebb római pápa, a harmadik az alexandriai, a negyedik az antiochiai és az ötödik a jeruzsálemi pátriárka legyen, minden kiváltságukat és jogukat megőrizve (9). Kelt Firenzében, nyilvános zsinati ülésen, ünnepélyesen megtisztelve a nagyobb egyházban, az Úr megtestesülésének évében 1439-ben, július kilencedikének előestéjén, pápaságunk kilencedik évében. Én, Jenő, a katolikus egyház püspöke, így határoztam meg és írtam alá. 1) Zsolt 95,11. 2) Ef 2,20; 2,14. 3) Ünnepi ének a szent szombat liturgiájában. 4) Vö. 1Tessz 3,9. 5) Vö. Táb 12,20. 6) Vö. Mt 13,16-17. 7) Vö. con. Lugdun. II, c. 1. 8) Vö. Const. <i>Benedictus Deus</i> Benedicti XII, jan. 29. 1336. 9) Vö. konc. Chalc. c. 28 és konc. Lat. IV, c. 5. ----- *L. Tomassetti és a Collegii adlecti Romae virorum s. theologiae et ss. canonum peritorum, <i>Bullarium Romanum</i> (Tomi XXIV), <i>Bullarum diplomatum et privilegiorum sanctorum romanorum pontificum Taurinensis editio: collectione novissima plurium brevium, epistlerum, decretorum actorumque S. Sedis a s. Leo Magno usque ad praesens</i>, Augustae Taurinorum: Seb.
--	---

Franco, H. Fory et Henrico Dalmazzo editoribus: [poi] A. Vecco et sociis, 1857-1872, Tomo V, 1860, pp. 39-41. G. Alberigo, G.L. Dossetti, P.-P. Joannou, C. Leonardi, P. Prodi, H. Jedin (a cura di), <i>Conciliorum Oecumenicorum Decreta</i>, edizione bilingue, Centro editoriale dehoniano, Bologna, 2013, pp. 523-528. H. Denzinger, <i>Enchiridion symbolorum definitionum et declarationum de rebus fidei et morum</i>, 43^a ediz. bilingue, a c. di Peter Hünermann, Centro editoriale dehoniano, Bologna, 2012, pp. 578-581.	Franco, H. Fory et Henrico Dalmazzo editoribus: [poi] A. Vecco et sociis, 1857-1872, Tomo V, 1860, 39-41. G. Alberigo, G. L. Dossetti, P.-P. Joannou, C. Leonardi, P. Prodi, H. Jedin (szerk.), <i>Conciliorum Oecumenicorum Decreta</i>, kétnyelvű kiadás, Centroeditore dehoniano, Bologna, 2013, 523-528. H. Denzinger, <i>Enchiridion symbolorum definitionum et deklarum de rebus fidei et morum</i>, 43. kétnyelvű kiadás, szerkesztette Peter Hünermann, Centro edition dehoniano, Bologna, 2012, 578-581.
--	--

Pro Missa Tridentina

közhasznú, katolikus, magán

Alapítvány

nyilvános adatai

Neve: Pro Missa Tridentina Alapítvány

Német neve: Pro Missa Tridentina Stiftung

Angol neve: Pro Missa Tridentina Foundation

Latin neve: Pro Missa Tridentina Fundatio

Rövid neve: PMTA és ACA

Székhelye: H-3922 Taktaharkány, Kossuth utca 32.

Alapító okirat kelte: 2020.10.25.

Bejegyző bíróság: Miskolci Törvényszék Cégbírósága

Névváltozás dátuma: 2020.11.26.

Bejegyző végzés száma: 15.Pk.60.092/2015/44

Nyilvántartási száma: 05-01-0064389

Adószám: 18659733-1-05

KSH jel: 18659733-9491-569-05

Telefon: +3620-390-6533

Bankszámla száma: 10400322-50526748-81511032

Alapításkori neve: Actio Catholica Alapítvány

Bejegyzés dátuma: 2015. október 8.

Módosító végzés száma: 15.Pk.60.092/2015/4

Nyilvántartási száma: 05-01-0064389

Elérhetőségeink:

WEB oldal: <https://pro-missa-tridentina.hu>

Email: <https://facebook.com/promissatridentina>

Facebook: info.pro.missa.tridentina@gmail.com

Twitter: <https://twitter.com/pmta2015>

Telegram: <https://t.me/pmta2015>

Youtube: <https://ypoutube.com/@pmta-2015>

„Extra Ecclisiam nulla salus est.”

**„A katolikus egyházon kívül nincs
üdvösség.”**

„Instaurare omnia in Christo.”

„Mindent megújítani Krisztusban.”

Pro Missa Tridentina Alapítvány

H-3922 Taktaharkány, Kossuth utca 32.

Bankszámla száma: 10400322-50526748-81511032